

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/157421,Dyskusja-online-wokol-ksiazki-Mariana-Karczewskiego-Czy-mozna-zapomniec-Wspomnie.html>
2022-05-26, 13:45

Dyskusja online wokół książki Mariana Karczewskiego „Czy można zapomnieć? Wspomnienia z lat wojny 1939-1945” - 11 stycznia 2022

Spotkanie było transmitowane na kanale IPNtv. Zapraszamy do obejrzenia zapisu dyskusji.

W Centrum Edukacyjnym IPN im. Janusza Kurtyki „Przystanek Historia” w Warszawie odbyła się dyskusja wokół książki Mariana Karczewskiego „Czy można zapomnieć? Wspomnienia z lat wojny 1939–1945”. W spotkaniu udział wzięli:

Stanisław Karczewski – senator RP, bratanek autora

prof. dr hab. Włodzimierz Suleja – autor opracowania (Biuro Badań Historycznych IPN)

dr Mateusz Szpytma – zastępca prezesa IPN.

Dyskusję poprowadził redaktor Krzysztof Ziemięc.

- Historia, przeszłość, tuż obok języka i kulturowego dziedzictwa stanowi o fundamencie naszej narodowej wspólnoty – mówił prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki otwierając dyskusję wokół wspomnień Mariana Karczewskiego – Ta książka obnaża zło dwóch systemów totalitarnych – niemieckiego nazizmu i sowieckiego komunizmu i mówi Polakom w XXI wieku, że jesteśmy narodem, który dla wolności potrafi zrobić wszystko – podkreślił prezes IPN.

Spotkanie było transmitowane na kanale IPNtv i profilu IPN na Facebooku. Zapraszamy do obejrzenia zapisu dyskusji.

* * *

Wstrząsające wspomnienia Mariana Karczewskiego są niezwykłym dokumentem wojennych losów mieszkańców naszego kraju. Oddają atmosferę tamtych dni. Są świadectwem tego, kto był katem, a kto ofiarą. Przypominanie o tym wydaje się niezwykle aktualne i potrzebne również dziś w kontekście dyskusji na temat patriotycznych wartości i szacunku do naszej ojczyzny.

Marian Feliks Karczewski przyszedł na świat 26 grudnia 1921 r. we wsi Borki, gmina Jadów, powiat radzyński. Dzieciństwo i młodość spędził w Zawiszynie, gdzie zastała go wojna. Wrześniowy exodus 1939 r., a następnie czas konspiracji, niemieckiego więzienia i pobytu w hitlerowskich obozach: Gross-Rosen, Dora i Bergen-Belsen, opisał w swych znakomitych literacko, a zarazem wiernie ukazujących tamtą rzeczywistość, pamiętnikach. Wyzwolony przez amerykańskie wojska, szczęśliwie powrócił do kraju.

Wspomnienia, których pełna, nieokrojona wersja ukazuje się w naszym wydawnictwie,

powstały z wewnętrznej potrzeby dania świadectwa. Ich pojawienie się zapowiadały wcześniejsze próby, takie jak tekst w „Stolicy” z roku 1959, opisujący losy ostatniego transportu z Pawiaka. Tym wszakże, co najbardziej dręczyło konspiratora ze specjalnej grupy wywiadu AK, był problem zdrady. Szczególnej, bo związanej z osobą dowódcy siatki, Ludwikiem Kalksteinem. Człowiekiem, którego sam zobaczył tuż po aresztowaniu w zupełnie innej roli w gmachu gestapo przy ul. Szucha. Z Kalksteinem autor wspomnień widział się po roku 1945 trzykrotnie – szkoda, że refleksje, którymi po tych spotkaniach dzielił się z najbliższymi, nie zostały spisane.

Marian Karczewski był bez wątpienia lokalnym autorytetem, jego opinia miała dla mieszkańców położonej wokół Jadowa „małej ojczyzny” olbrzymie znaczenie. Szczęśliwie doczekał nadejścia wolnej Polski, takiej, którą zdążył poznać i o której marzył. Zmarł 9 marca 1993 r.

PLIKI DO POBRANIA

[Katalog wystawy „Marian Feliks Karczewski Czy można zapomnieć?” \(pdf, 9.07 MB\) 05.01.2022 12:00](#)